

УДК 796.51-057.87

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОХОДІВ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Поліщук В.В.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

В статті висвітлюються основні вимоги та особливості щодо організації подорожей зі студентською молоддю, категорії складності походів, їх види. Аналізується важливість ретельної підготовки керівника групи перед проведенням подорожі. Специфіка туристської діяльності полягає в автономності походів, коли безпека залежить лише від керівника та його групи туристів. Подолання природних перешкод можливе тільки у разі колективної взаємодії та за умови взаємодопомоги, що вимагає від туристів поступатися власними інтересами заради інтересів колективу для успішного подолання туристичної подорожі.

Ключові слова: туристсько-краєзнавча робота, студент, туристична подорож, організація туристичної подорожі.

Постановка проблеми. Останнім часом туризм дедалі впевненіше входить у життя молоді, посідаючи вагоме місце у позанавчальній виховній роботі. Однак, незважаючи на те, що туризм у багатьох навчальних закладах став одним з важливих засобів всебічного розвитку молоді, питання особливостей підготовки та проведення туристичних подорожей ще й досі мало розроблені.

Туристична робота характеризується комплексом позитивних моментів навчально-педагогічного процесу; вона розширює і збагачує кругозір студентів, активізує їхню розумову діяльність, сприяє розвитку в них цінних якостей (колективізму, товариськості, взаєморозумінні, поваги один до одного тощо), виховує волюв'язкості, розвиває інтелект, прищеплює уміння самостійно робити висновки на основі спостережень, виробляє практичні навички (уміння орієнтуватися на місцевості, вибирати місце та розбивати бівак, готувати їжу, надавати першу медичну допомогу потерпілому тощо), розвиває естетичні смаки, залучає студентів до доступних для їх віку форм пошуково-дослідницької роботи, забезпечує фізичний розвиток, загартовує організм; тісно пов'язує навчання з життям; поглиблює процес трудового виховання; зміцнює міжпредметні зв'язки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз документальних, літературних та інших джерел вказує на те, що за останні роки роль краєзнавчо-туристської роботи в освіті значно підвищилася. Про це свідчить той факт, що, при отриманні ряду спеціальностей («Географія і біологія», «Біологія і географія», «Географія і фізична культура», «Географія та історія»), майбутнім учителям присвоюється кваліфікація «Організатор краєзнавчо-туристської роботи». Крім того, відповідно до національної програми «Освіта» («Україна XXI ст.») розробляються концепції неперервної освіти з усіх навчальних предметів, у тому числі й краєзнавчо-туристського напрямку.

Питання нерозривного зв'язку теорії з практикою під час засвоєння краєзнавчо-туристичних знань висвітлені в працях: О.В. Бондаренко, А.В. Даринського, О.Ю. Дмитрука, М.Ю. Костриці, М.П. Крачила, М.І. Кузьми-Качур, Я.Б. Олійника, Г.П. Пірожкова, К.Ф. Строева, О.В. Тімець, П.Г. Шищенко та інших [5, с. 12]. Вони роблять акцент на тому, що вивчення рідного краю на практиці сприяє поліпшенню засвоєння навчального матеріалу студентами природничих спеціальностей, а також формуванню у них стійкої системи знань, умінь та навичок. Саме тому проведення краєзнавчих екскурсій, подорожей та експедицій

є практичною стороною для засвоєння географічних, краєзнавчих та туристичних знань.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Туристичні походи, як один із видів відпочинку, бувають різними за видами, тривалості і складності. Багатьом учасникам туристичного походу не дуже важлива спортивна складова такого заходу. Ви і ваші супутники повинні зрозуміти чого ви хочете отримати від такого походу. Адже в більшості випадків багато учасників походу хочуть просто відпочити без зайвих моральних і фізичних навантажень.

Туристичних походів існує досить велика кількість, а саме: пішохідні, гірські, велосипедні, водні та ін. Тому в першу чергу потрібно підібрати такий вид туристичного походу, який буде найбільш цікавим для групи, що подорожуватиме. Але обов'язково потрібно враховувати, що кожен з видів має свої характерні особливості, які до кінця не висвітлені в літературі. У зв'язку із цим будь-яке перебування людини на природі вимагає спеціальної підготовки.

Формулювання цілей статті. В процесі написання статті були поставлені цілі: – описано організаційно-методичні основи навчання для отримання туристичного рівня студента в системі туризму; – надано рекомендації безпечної організації подорожі, бівуаку.

Виклад основного матеріалу дослідження. В залежності від особливостей проведення занять краєзнавчого туризму перед студентами (учасниками майбутньої подорожі) ставиться певна мета, яка передбачає ознайомлення на місці з районом подорожі, пошуково-дослідницькі роботи, забезпечення фізичного розвитку, спортивного вдосконалення, здорового відпочинку молоді тощо. Виходячи з поставленої мети подорожі відразу визначають конкретні завдання, які можуть бути різними, залежно фізичної підготовки учасників туристської подорожі, її складності й тривалості, від фінансових можливостей, забезпеченості належним високоякісним спорядженням та продуктами харчування, а також інших умов сприятливих та несприятливих умов під час подорожі. Ні в якому разі головною метою туристської подорожі не може бути розважальна. Важливою умовою будь-якої подорожі є дослідження рідного краю або ж місцевості іншого району, виконання суспільно-корисної роботи [1, с. 32].

Туристична подорож, передбачає вирішення не одного завдання, а ставить за мету навчити учасників подорожі знаходити виходи з непередбачуваних ситуацій. Проте головним під час подорожі стає виконання прикладних пошуково-дослідницьких робіт. Студенти зазвичай паралельно виконують завдання різних державних організацій, установ, місцевих Рад народних депутатів, науково-дослідних інститутів, вищих навчальних закладів тощо. Керівник та учасники подорожі повинні добре знати, які завдання з пошуково-дослідницької та суспільно-корисної роботи потрібно виконувати під час мандрівки. Всі повинні зрозуміти, що кожна туристична подорож – це поглиблене пізнання Батьківщини та інших країн.

Мандруючи своєю країною, студенти ознайомлюються з її героїчною історією, унікальною природою, творчою працею людей, важливими проблемами і досягненнями господарства.

У підготовчий період вибирають і вивчають район майбутньої подорожі. При цьому її керівники повинні знати, що забороняються далекі подорожі, якщо студенти не ходили у туристичні походи. Лише з нагромадженням туристського досвіду можна планувати багатоденні подорожі за межі області, а в подальшому і за межі країни. Крім того, для здійснення далекої подорожі всі її учасники повинні виконати норматив «Турист» [6, с. 380].

Таким чином, розпочинати подорожі найкраще у своєму районі чи області. Перші місцеві походи не потребують тривалого часу на під'їзди, великих витрат, на переїзди і туристське спорядження. А після походів по рідному краю можна вибирати для подорожей інші місця. Перевага надається тим місцям, які мають найбільш пізнавальний характер. Разом з тим слід враховувати їх віддаленість від житлової місцевості, наявність зручних шляхів, час перебування, транспортні та інші витрати.

Район подорожі рекомендуємо вивчати всім складом її учасників. Колективне вивчення згуртовує групу, поглиблює процес засвоєння необхідного матеріалу, потрібного для кращого сприймання та пізнання побаченого. На основі опрацьованого матеріалу складають географічний опис району майбутньої подорожі, до якого включають дані про природні умови, передусім про рельєф місцевості, перепади температури у місцях, де пролягає маршрут походу, про кількість опадів, найбільш імовірну погоду на всі дні продовження маршруту, місцезнаходження екскурсійних об'єктів [2, с. 121].

Плануючи подорож, керівник встановлює прями контакти з місцевими установами та організаціями, повідомляє письмово про намічені строки подорожі, робить запит про надання відомостей, які допоможуть до неї підготуватися (про тип і стан шляхів сполучення та засобів зв'язку, можливість придбання на місці спорядження і продуктів харчування та ціни на них тощо). З'ясовує також питання про проведення під час подорожі суспільно корисної роботи, організовує переписку з краєзнавцями, старожилами, лісниками, мисливцями. Попереднє детальне вивчення району подорожі потрібне для розробки маршруту туристичного походу, так для гарантування його безпеки.

Розробка маршруту походу. Після детального вчення району майбутньої подорожі вибирають і розробляють маршрут, визначаючи насамперед його часткову та кінцеву точки, а також основні через які він проходитиме. Обираючи маршрут, керуються метою та завданнями подорожі. При цьому слід пам'ятати про тривалість походу, фінансові можливості, туристичну підготовку та засоби пересування. Основною вимогою до вибору туристського маршруту є його пізнавальне значення [4, с. 159].

Складність маршруту походу повинна відповідати стану фізичної підготовленості учасників і набутому ними досвіду. Саме від цього залежить категорія складності походу. Якщо його учасники мають досвід проходження простих маршрутів, то плануються складніші. Виходячи з цього збільшують протяжність маршруту, передбачають додаткові природні перешкоди. При

подоланні гірських перевалів, перешкод на пересіченій місцевості, лісових і заболочених ділянок туристи повинні розраховувати насамперед на власні сили, досвід та уміння. Однак навіть при задовільній фізичній підготовці учасників походу не варто захоплюватися складними маршрутами, особливо по безлюдній місцевості. Це ускладнить подорож, обмежить можливості детального ознайомлення з наміченими для огляду цікавими об'єктами, порушить календарні строки походу, викличе фізичну перевтому туристів, моральне їх незадоволення, а то й призведе до виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть мати негативні наслідки.

При плануванні маршруту намічають поступове зростання протяжності та складності природних перешкод. Проходження технічно найскладніших ділянок планується на другу третину походу, оскільки до цього маса рюкзака ще велика та й учасники походу ще не повністю увійшли у робочий ритм переходів. На цій частині маршруту передбачається подолання найважчих ділянок, відвідання найбільшої кількості екскурсійних об'єктів. На 4-5-ту добу планується перша днівка для відпочинку, припасування та лагодження спорядження [6, с. 381].

Плануючи маршрут, треба дотримуватися такої практики, щоб по можливості зменшити навантаження на учасників походу. Для цього заздалегідь намічають пункти, куди можна надіслати поштою або транспортом частину продуктів і де можна поповнити їх каси. Рекомендується також створювати базові табори, з яких проводити радіальні маршрути з мінімальним навантаженням. Окрім основного маршруту подорожі планують полегшений запасний варіант. Він знадобиться тоді, коли неможливо буде йти основним маршрутом через хворобу, одного з учасників походу через несприятливі природно-погодні умови (погіршення погоди, розлив річок, підвищення лавинонебезпечності, пожежа в лісі тощо).

Залежно від конкретних умов, специфіки подорожі, підготовленості туристичної групи обирають і тактичний варіант маршруту: лінійний (наскрізний); радіальний або лінійно-радіальний; кільцевий. Лінійний маршрут – це такий, у якого початкова та кінцева точки розташовані в протилежних кінцях. Він передбачає проходження значних відстаней, що дає можливість досить повно ознайомитися з районом подорожі. Лінійні маршрути найскладніші, але й найбільш пізнавальні. Тому ними найчастіше користуються у практиці туризму, незважаючи навіть на певні незручності (на таких маршрутах немає можливості створювати базові табори, де можна залишити частину вантажу та поповнити запаси продуктів) [7, с. 34].

Радіальний маршрут передбачає кількадевні походи від базового табору, далекі екскурсії або розвідувальні виходи з відхиленням від основного маршруту. Радіальні виходи, як правило, роблять від основного маршруту для огляду цікавих у пізнавальному значенні об'єктів.

Кільцевий варіант характерний тим, що початок і кінець маршруту розташовані в одній точці. Він зручний, бо туристи повертаються в початкову точку походу, де можна заздалегідь замовити квитки на зворотний шлях.

Одна з обов'язкових вимог до туристичного маршруту – наявність зручних під'їздів і підходів. При цьому дотримуються такого правила: час на під'їзди до маршруту та на зворотний шлях, а також транспортні витрати не повинні перевищувати чверті затрат часу та коштів на всю подорож.

Під час розробки маршруту орієнтовно визначають категорію його складності, користуючись нормативами, вказаними у Правилах організації туристичних подорожей. Складність маршруту залежить насамперед від рівня туристичної підготовки учасників (студентів) і керівників [5, с. 23].

Основними чинниками, що характеризують категорію складності туристичного маршруту, є загальна його довжина та протяжність ділянок з природними перешкодами. На пішохідних маршрутах це ділянки з дуже пересіченою місцевістю, наявністю буреломів та завалів, рівнин або чагарників, заболочених земель, осипів, скельних виходів, гірських перевалів, переправ через водні перешкоди тощо. Природними перешкодами для лижних подорожей є: снігова цілина, на якій потрібно прокладати лижню; дуже пересічена місцевість, ліс з густим переліском, бурелом; суворі погодні умови (низька температура, сильні вітри, висока вологість повітря); відсутність дров [7, с. 40].

Маршрут довготривалої подорожі повинен проходити через найзручніші природні шляхи (польові дороги, стежки, долини річок, струмки, обладнані переправи через водні перешкоди, гірські перевали), а також населені пункти, бази, метеорологічні станції, гідромости. Проміжні населені пункти та різноманітні бази і станції є опорними пунктами для туристичних груп. У них туристи влаштовують ночівлі та днівки, лагодять і припасовують спорядження, поповнюють запаси продуктів телеграфують про проходження маршруту.

Враховуючи наявність природних перешкод, рівень фізичної і технічної підготовленості студентів (учасників походу), масу їх рюкзаків, темп руху, час для пошукової роботи, розташування населених пунктів і наявність екскурсійних об'єктів, для огляду яких необхідні зупинки, розробляють календарний план походу, графік руху в цілому і денних переходів зокрема. При цьому потрібно залишати резервний час на випадок негоди, непередбаченої природної перешкоди, хвороби когось з учасників походу тощо. Для п'яти-, семиденного походу рекомендується мати в резерві один день, а для двотижневого – два дні [3, с. 331].

Формування групи та розподіл обов'язків. Практика свідчить, що найкраще, коли у групі 12-16 чоловік. Наявність більшої кількості учасників викликає певні труднощі під час переїздів, ночівель тощо. Важливо, щоб учасники подорожі були приблизно однакові за віком, фізичною та спеціальною підготовкою, витривалістю, психологічно сумісні. Бажано, щоб вони були об'єднані спільними інтересами.

Важливим моментом в організації подорожі є розподіл обов'язків у групі. При цьому повинні бути враховані туристичний досвід, фізичні дані, практичні навички, бажання виконувати ті чи інші доручення [1, с. 189].

Керівника групи призначає та затверджує педагогічна рада, та деканат. Керівник відпові-

дає за підготовку і проведення подорожі, формує групу та організовує всіх її членів. Він відповідає за безпеку учасників подорожі та успішне проходження маршруту. Після закінчення подорожі керівник очолює підготовку звіту.

Заступником керівника може бути викладач, лаборант, студент, представник шефів, студент-практикант, досвідчений турист тощо. Заступник є головним помічником керівника його розпорядження обов'язкові для всіх учасників подорожі, довше діє відповідно до рішень керівника. У разі відсутності керівника на окремих етапах підготовки до подорожі або у випадку тимчасового поділу групи на маршруті він виконує роль керівника.

З метою кращої організації руху на маршруті призначають направляючого та замикаючого. Це переважно досвідчені студенти, добре фізично розвинені та витривалі. Багато, щоб вони мали певний туристський досвід. Направляючий задає та регулює темп руху, а замикаючий стежить за тим, щоб під час руху групи на маршруті не було відстаючих. В разі потреби замикаючий надає допомогу відстаючим.

Залежно від виду туризму, пори року, району подорожі та можливостей групи готується спеціальне групове й особисте спорядження, а також ремонтний інвентар. Спорядження повинно бути порівняно легким і мінімальним кількісно. У переліку його вказують масу кожного предмета. Правильно підібране спорядження є важливою умовою успішної подорожі.

У туристських походах важливе значення надається організації бівуаку. Бівуак – це місце відпочинку туристів. Тут вони харчуються, відпочивають, розважаються, сплять і готуються до наступних переходів. Бівуак розбивається у мальовничому, затишному і зручному для організації ночівлі місці, де є порівняно рівний сухий майданчик для встановлення наметів і розпалювання вогнища, джерело питної води і сухе паливо для приготування їжі та розведення нічного багаття. Однією з найважливіших вимог при виборі місця для бівуаку є гарантування безпеки. Отже, тут не повинно бути загрози затоплення, обвалу, каменепаду, лавини, селю тощо. Не рекомендується розбивати бівуаки на краю урвищ берегів річок або озер. Під ударами хвиль стрімкі береги можуть обвалитися разом з наметами. Не варто розбивати бівуаки поблизу низьких і заболочених берегів, улоговин та западин [7, с. 38].

Організуючи бівуак, передусім встановлюють намети входом до вогнища. Якщо немає можливості розбити бівуак у закритому від вітру місці, то намети ставлять задньою стінкою до вітру. При встановленні наметів на вологому ґрунті під днища їх настеляють шар із сухої трави, листя, моху, хвої тощо. Та найкраще розстелити поліетиленову клейонку а на неї постелити пінопластові килимки.

Вогнище розпалюють з підвітряного боку на відстані 6-8 м від наметів, для безпеки обкопуючи його рівчаком.

Для приготування їжі розкладають багаття типу «куринь» або «криниця». Багаття використовується як для приготування їжі, так і для обігрівання, сушіння одягу та взуття. Розпалюють багаття папером, березовим лубом, сухими дріб-

ними ялиновими гілками і сучками. При негоді, коли дрова зволожені, для розігріву використовують сухий спирт і солярку.

При проведенні походів слід дотримуватися пожежної безпеки. Забезпечення пожежної безпеки здійснюється прийняттям ряду заходів згідно з Інструкцією про пожежну безпеку, розроблену організатором походу на основі «Правил пожежної безпеки...». Ці заходи спрямовані на запобігання пожежі у природному середовищі, де перебуває група, а також на організацію дій групи під час пожежі, що виникла з різних причин [3, с. 441].

Відповідальною роботою для туристів є знімання бівуаку і приведення в належний порядок його території. Значно менше роботи, коли всі члени групи дотримуються чистоти, виконуючи санітарно-гігієнічні правила. Все горюче сміття спалюється, а негорюче – закопується. Вогнище заливається водою, а місце його обкладається дерном. Все придатне для інших туристів акуратно складається на видному місці.

Для успішного проходження маршруту дуже важливо правильно і раціонально організувати харчування. Забезпечення туристів продуктами харчування повинно покривати витрати їхньої енергії під час походу. Фізичне навантаження і витрати енергії у туристському поході значно збільшуються. Навіть в умовах нескладного маршруту ці витрати становлять щодня на кожну людину 3500-4000 кал. Тому їжа має бути калорійною. Калорійність добового раціону дорівнює близько 4000 кал.

Продукти необхідно раціонально підібрати. Вони повинні містити оптимальну кількість жирів, білків вуглеводів, бути насичені вітамінами і мінеральними солями, мати мінімальну масу, добру транспортабельність, тривалий строк зберігання. Важливо, щоб з похідних продуктів легко й швидко можна було приготувати різні страви.

Медичне забезпечення подорожі. Туристські походи, зокрема категорійні, доступні лише цілком здоровим, фізично добре тренованим людям. Готуючись до таких походів, кожен учасник зобов'язаний пройти медичний огляд і мати довідку від лікаря, що засвідчує добрий стан здоров'я і дає право вирушати у подорож [4, с. 157].

У походи вихідного дня можуть виходити і не зовсім здорові люди, навіть з деякими фізичними вадами. Перебуваючи у поході, вони рухаються, дихають чистим повітрям, долають фізичні навантаження. Тим самим вони тренують і загартовують свій організм, зміцнюючи здоров'я.

Медична допомога в туристській групі здійснюється у вигляді само- і взаємодопомоги під керівництвом осіб, які найкраще знають цю справу. Проте кожен з членів групи повинен мати елементарні навички надання першої медичної допомоги. Спеціально підготовлений санінструктор групи, керівник або заступник керівника повинен уміти:

- 1) проводити реанімаційні заходи; ефект реанімації (відновлення життєвих функцій), кожен учасник походу повинен вміти робити штучне дихання способом «рот в рот» або «рот в ніс» (в разі зупинки дихання) і зовнішній масаж серця (при зупинці серцевої діяльності);
- 2) зупиняти кровотечу джгутом;
- 3) проводити профілактику простудних захворювань;

- 4) забезпечувати профілактику харчових отруєнь;
- 5) проводити профілактику травм;
- 6) проводити профілактику перевтоми;
- 7) надавати медичну допомогу при травмах, з яких найбільш небезпечними вважається травматичний шок, забої і розтягнення, рани та садна, переломи кісток і вивихи, опіки, відмороження, замерзання, снігова сліпота, ураження блискавкою;
- 8) вміти ліквідувати фурункули, карбункули, гідраденіти;
- 9) вправно усувати сторонні тіла, що попали в око;
- 10) лікувати натертості шкіри [5, с. 32].

Висновки з даного дослідження і перспективи. Туризм, як найбільш ефективний засіб задоволення рекреаційних потреб, поєднує різні види діяльності – оздоровлення, пізнання, відновлення виробничих сил; це складова частина охорони здоров'я, фізичної культури; це засіб духовного, культурного й соціального розвитку особистості.

Отже, в результаті отримання краєзнавчотуристичних знань та закріплення їх під час походів, студенти досліджують свій рідний край, здобувають нові знання, пізнають суть явищ і процесів шляхом живого споглядання природи. Підготовка студентів-туристів вимагає краєзнавчого спрямування, засвоєння знань про природні, господарські особливості розвитку рідного краю.

Список літератури:

1. Булашев А.Я. Спортивний туризм: учебник / А.Я. Булашев. – Харьков: ХГАФК, 2009. – 332 с.
2. Дехтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч. посіб. для закл. освіт. / В.Д. Дехтяр. – К.: Наук. світ, 2003. – 203 с.
3. Козинець В.М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму : навч. посібн. / В.М. Козинець. – К. Вид-во "Кондор", 2006. – 576 с.
4. Костюкова О. Екскурійне краєзнавство – важлива компонента підготовки фахівців спеціальності «Туризм» у вищих навчальних закладах / О. Костюкова // XII Всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція «Освітнє краєзнавство: досвід, проблеми, перспективи, присвячена 200-річчю від дня народження українських просвітителів І. Вагилевича та М. Пашкевича (6-7 жовтня 2011 року). Збірник матеріалів. – Івано-Франківськ: «Лілея – НВ», 2011. – С. 156-160.
5. Мулик К.В. Методична система використання спортивно-оздоровчого туризму в процесі фізичного виховання школярів і студентів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.02. – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я) / Катерина Віталіївна Мулик. – Чернігів, 2016. – 40 с.
6. Остапчук В.В. Сучасний стан розвитку спортивного туризму в Україні / В.В. Остапчук // Фізичне виховання, спорт і туристсько-краєзнавча робота в закладах освіти: Збірник наукових праць. – Додаток до гуманітарного вісника ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – С. 379-386.
7. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посіб. / Б.П. Пангелов. – К.: Академвидав, 2010. – 248 с.
8. Пангелова Н.Є. Теоретико-методичні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах: [навч.-метод. посібн.] / Н.Є. Пангелова, Б.П. Пангелов. – Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. – 202 с.
9. Поліщук В.В. Розвиток рухових і розумових здібностей дітей 5 і 6 років життя в процесі фізичного виховання засобами дошкільного туризму: дис. канд. наук з фіз. вих. і спорту / В.В. Поліщук. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – 266 с.

Полищук В.В.

ГВУЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ТУРИСТИЧЕСКИХ ПОХОДОВ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТА ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

Аннотация

В статье освещаются основные требования и особенности относительно организации путешествий со студенческой молодежью, категории сложности походов, их виды. Анализируется важность тщательной подготовки руководителя группы перед проведением путешествия. Специфика туристской деятельности заключается в автономности походов, когда безопасность зависит лишь от руководителя и его группы туристов. Преодоление естественных препятствий возможно только в случае коллективного взаимодействия и при условии взаимопомощи, которая требует от туристов уступать собственные интересы ради интересов коллектива для успешного преодоления туристического путешествия.

Ключевые слова: туристско-краеведческая работа, студент, туристическое путешествие, организация туристического путешествия.

Polishchuk V.V.

SHEI «Pereyaslav-Khmelnytsky Hryhoriy Skovoroda
State Pedagogical University»

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF TOURIST TRIPS OF STUDENTS FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION

Summary

The article highlights the main requirements and features of the organization of travel with students, categories of complexity of hikes, their types. The importance of careful preparation of the team leader before the trip is analyzed. The specifics of tourist activity are the autonomy of hiking, when security depends only on the leader and his group of tourists. The overcoming of natural obstacles is possible only in the case of collective interaction and under the condition of mutual assistance, which requires tourists to give their own interests for the sake of collective interests for the successful overcoming of tourist travel.

Keywords: tourist and local lore work, student, tourist trip, organization of a tourist trip.